

STÁTNÍ ROSTLINOLÉKAŘSKÁ SPRÁVA
ODDĚLENÍ MECHANIZACE
ZEMĚDĚLSKÁ 1A, BRNO 613 00

**Problematika dřevěných obalových materiálů určených pro použití
v mezinárodním obchodu**

I.

Výskyt nežádoucích plísní

Dřevěný obalový materiál (dále jen „obaly“), který má být použit v mezinárodním obchodu (pro vývoz zásilek do třetích zemí) musí splňovat požadavky směrnice FAO ISPM 15 případně další podmínky dovozních zemí, tedy konkrétně v České republice být tepelně ošetřen a označen registrovaným subjektem. Být vybaven doklady (rostlinolékařské osvědčení, osvědčení o ošetření, osvědčení o obalu, atd.), které mohou být vyžadovány dovozními zeměmi vedle tepelného ošetření.

I při splnění výše uvedeného může nastat problém s výskytem plísní popř. jiných hub, které se objevují na ošetřených obalech.

Kde je problém?

Důvod, proč se na obalech objevují plísně je následující:

Obaly byly tepelně ošetřeny, ale k jejich výrobě bylo použito surové dřevo, které nebylo před zpracováním nebo v průběhu ošetření vysušeno. Takové obaly jsou během několika dní porostlé plísněmi a houbami různých druhů.

Pozn. Tepelné ošetření neznamená zároveň vysušení, ani ochranu před houbovými chorobami a plísněmi. Pokud jsou dodržovány pouze minimální požadované hodnoty - teplota a doba ošetření (minimálně 56 stupňů C po dobu minimálně 30 minut) dojde u surového dřeva pouze k nepatrné ztrátě vlhkosti.

Voda (vlhkost) přítomná ve dřevě se procesem tepelného ošetření zahřeje, čímž dojde k iniciaci a podpoře růstu různých druhů plísní případně hub. Takové obaly se pak mohou stát předmětem sporu, protože během přepravy porostou plísní. Po příjezdu na hranice dovozní země, kdy dochází ke kontrolám zásilek může být toto zjištěno: Zpravidla pak dochází k pozastavení zásilky a je nařízeno ošetření, případně zničení původních obalů (nutnost jejího přebalení) nebo i vrácení zpět do země původu. I když směrnice ISPM 15 vůbec o vlhkosti jako o povinném požadavku na obaly tepelně ošetřené nehovoří, bývají obaly porostlé plísněmi v případě jejich objevení předmětem problému.

Dle směrnice ISPM 15, příloha I. je uvedena metoda tzv. umělého vysušení, které se označuje ve značce symbolem KD (kiln drying). Tato metoda je akceptovatelná ve spojení s tepelným ošetřením (HT - heat treatment). Dřevěné obaly jsou tak tepelně ošetřeny a také vysušeny (proces je energeticky a časově náročnější).

Pozn. Sušení dřeva na stanovenou vlhkost je procedura běžně zvládnutelná běžnými typy sušáren řeziva, které jsou používány také k provádění tepelného ošetřování obalů.

Jak se vyvarovat těmto problémům?

Vedle požadavku na tepelné ošetření obalů požadovat jejich výrobu z vysušeného dřeva. Tento požadavek znamená zvýšení nákladů vynaložených na obaly, nicméně toto je jediná cesta, jak se zbavit nežádoucích plísní.

S tím je pak spojeno i skladování takto ošetřených a vysušených obalů před jejich použitím k vývozu. Doporučuje se skladování minimálně pod střechou.

V Brně dne 19.5.2006

Ing. Petr Harašta, PhD.
vedoucí odd. mechanizace